

"Sóc novel·lista per força"

Hugo Pratt el creador de Corto Maltese ha decidit escriure una novel·la d'aventures, "com les que m'agradava llegir quan era jove".

Corto Maltese té un germà de ploma. Es diu Criss Kenton i és el protagonista de la primera novel·la d'Hugo Pratt: un llibre de set-centes pàgines, amb nombroses notes històriques i biogràfiques que ajuden el lector a endinsar-se en la història de l'Amèrica del segle divuit, l'època de les lluites a la frontera entre els territoris conquerits pels colons europeus i aquells que encara eren en poder dels indis.

Amb *Il romanzo di Criss Kenton*, Pratt debuta com a novel·lista després d'anys i panys dedicats al còmic i d'haver-se convertit en un dels dibuixants més famosos del món. En aquesta entrevista, Pratt tranquil·litza els seus fans: no es tracta d'una conversió definitiva. El còmic continua sent el seu gran amor, però, de tant en tant, pensa fer alguna incursió en el camp de la literatura.

—*Com és que ha traït el còmic i s'ha passat a la novel·la?*

—No he traït el còmic, l'única cosa que he fet ha estat transcriure'n un. Les aventures de Criss Kenton les havia dibuixat ja fa anys, era una sèrie ambientada en la frontera dels territoris americans durant la guerra de la independència dels anglesos. Aleshores el títol era *Wheeling*, que era el nom del poble on succeïa l'acció, el mateix poble que ara surt en la novel·la.

—*Li ha costat molt canviar de forma d'expressió?*

—No, perquè he transcrit una història i uns personatges que ja tenia clars. Tan sols he hagut de transformar en paraules les paraules de cada una de les seqüències, descriure els meus propis dibuixos. He hagut de canviar els

diàlegs, a la novel·la són més llargs i més reflexius respecte al còmic que, naturalment, ha de ser més ràpid.

—*¿Es per aquesta raó que en el llibre les descripcions del personatges són tan minucioses?*

—Clar. És una conseqüència natural. En el còmic, el personatge és molt fàcil identificar-lo. En el llibre, en canvi, he de donar forçosament una descripció el més exacta possible. Definir un fisonomia que el lector haurà de reconèixer mentre llegeixi sense veure-la.

—*L'ambientació històrica també és molt acurada, suposo que per la mateixa raó...*

—Els meus relats tenen sem-

pre una ambientació històrica preparada amb molta cura. Només he hagut de tornar a mirar-me *Wheeling* i els apunts que vaig fer en aquella època i que encara conservo. No ha estat una feina massa pesada. Vaig dedicar un any a preparar-ho tot, tenint en compte que el llibre té set-centes pàgines...

—*A les notes hi ha molts esbossos biogràfics de personatges que han existit realment, ¿com s'ho ha fet?*

—William Zane, per exemple. Ell i la seva família van ser uns dels protagonistes d'aquells anys, fins i tot van donar nom a una ciutat: Zenville, que també surt a la novel·la. Un dels seus descendents, Zane Grey, ha escrit novel·les d'aventures que vaig llegir quan era petit, era un escriptor molt popular, una espècie de Wilbur Smith dels anys vint. Vaig conèixer tots aquests personatges en els llibres d'aventures i després vaig anar a buscar les seves vides en les biografies de l'època.

—*¿Tenia pensat escriure una novel·la tan llarga o va anar creixent a mesura que l'escrivia?*

—Miri, quan era petit m'encantava llegir llibres gruixuts, sobretot si eren d'aventures i parlaven de l'Amèrica colonial del segle XVIII. Aleshores es llegia moltíssim, el cinema no existia i les col·leccions de llibres d'aventures eren la nostra gran distracció. Eren novel·les que podia llegir moltes vegades sense cansar-me'n.

—*Així, doncs, ¿aquesta no-*

vel·la és una continuació idealitzada d'aquells llibres?

—Sí. A mi m'ha passat el que diuen molts escriptors, com que no trobava més llibres d'aquest gènere, vaig decidir escriure'n un.

—Vostè sempre ha estat contrari a considerar el còmic de "segona divisió" respecte a la novel·la. ¿És per aquesta raó que ha decidit escriure?

—Miri, jo sempre he defensat la meua feina, perquè dibuixar còmics requereix tanta atenció i cansa tant com escriure llibres. Però en canvi els dibuixants de còmic estem considerats com la cua, i no és just. Podem escriure un llibre, com ara he fet jo. Si preferim dedicar-nos al còmic és perquè a través dels dibuixos també es poden dir moltes coses. I sobretot, els còmics arriben a un públic molt més ampli. D'un personatge com Astèrix, se n'han venut més de 180 milions d'exemplars a tot el món, gairebé tants com la Bíblia. No hi ha comparació amb la novel·la. Els meus llibres no es venen tant, evidentment, però entre novetats i reedicions estic al voltant del mig milió d'exemplars.

—¿Té intenció de continuar escrivint novel·les?

—Acabo d'escriure'n una segona, inspirada també en un còmic meu publicat ja fa anys, *Jesuite Joe*. És un personatge molt complex, un psicòpata, un mestís indi que un dia troba una jaqueta de

policia canadenc i es convenç a ell mateix de ser la representació de la justícia i se'n va per aquests móns a la recerca de dolents. Un jove director francès em va demanar aquesta història per fer-ne una pel·lícula i va ser aleshores quan em va venir la idea d'escriure'n una novel·la.

—Així, doncs, a partir del còmic s'arriba a un altre tipus d'imatge, el cinema, passant per la novel·la.

—Sí, una mateixa història és el fil conductor de diverses formes d'art: la literatura escrita, la literatura dibuixada i la literatura cinematogràfica en moviment. Espero que això representi un avantatge tant pels autors com pels editors, perquè així treballarem al mateix temps en tres direccions: la pel·lícula està en fase de muntatge, la novel·la serà publicada aviat i l'editor està preparant la reedició del còmic.

—El romanço de Criss Kenton és el primer títol d'una col·lecció de novel·les d'aventures dirigida per vostè. Aquest ha estat un gènere menyspreat en els últims anys.

—La veritat és que no puc entendre que autors com Stevenson o Kipling siguin considerats menors. Han escrit llibres per a joves i llibres per a adults i tots són grans llibres. I no parlem de Conrad o de Melville, ¿per a qui escriuen, per als petits o per als grans? Jo vaig llegir les se-

ves novel·les quan era petit, i en aquell moment vaig pensar que escrivien per a mi, perquè m'agradaven molt, però si els llegeixo ara continuen agradant-me moltíssim.

—¿Quins llibres escollirà per a la seva col·lecció?

—M'agradaria oferir al lector d'avui tots aquells llibres que van apassionar la meua generació i que ara són desconeguts. Perquè una bonica història d'aventures sempre és bona, independentment de l'època en què hagi estat escrita.

—Majoritàriament, doncs, seran reedicions.

—Segurament, sobretot perquè inicialment necessitem llibres que ja estiguin escrits. Farem noves traduccions dels clàssics de l'aventura, ja que moltes de les edicions que llegíem aleshores estaven molt mal traduïdes. Però també hi haurà lloc per als nous escriptors que vulguin escriure llibres d'aventures i que fins ara no han tingut col·leccions on fer publicar els seus llibres.

—¿Quins són els lectors ideals per a aquesta col·lecció?

—Tots aquells que tenen ganes de llegir llibres d'aventures. No només joves. La veritat és que pel que fa als joves sóc poc optimista. Em sembla que actualment les aventures les viuen a través de la informàtica i els ordinadors, tenen uns altres móns màgics i molt bonics, però dels quals jo em sento exclòs perquè no aconsegueixo entendre'ls, no tinc la clau per entrar-hi.

Angiola Codacci-Pisanelli
Europeo
Traducció de Joan Roig

